

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedija v „Katol. Tiskarni“ Kopljarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 247.

V Ljubljani, v četrtek 27. oktobra 1898.

Letnik XXVI.

Izza kulis naših nacijonalcev.

Kranjski Nemci in nemškutarji so se že na vse načine trudili, da bi imeli svoj časopis. Časih se je zdelo, da jim zadostuje »Laibacher Zeitung«, vendar si pa ta v nemškem jeziku brez koleka izhajajoči list v kljub svoji prijaznosti ni mogel pridobiti pri njih popolne zadovoljnosti. Zato so izdajali dnevnik »Tagblatt«; a ko jim je ta žalostno poginil, so jeli izdajati »Wochenblatt«, a tudi ta je moral prenehati. Po raznih poskusih se jim je posrečilo dobiti kotiček pri skrajno radikalnem graškem »Tagblattu«, kjer pod naslovom »Deutsche Stimmen aus Krain« od 1. jan. 1. l. branijo svoje zatirano nemštvo in z gnojnico polivajo vse, kar je slovenskega. Značaj te priloge je tak kot glavnega lista — popolnoma schönerejersk. Sedaj mu iščejo vrednika. Na čelu listovega odbora stoji c. kr. profesor na ljubljanski realki dr. Jos. Julij Binder. Drž. poslanec Karol Türk posreduje!

Tako se godi pri nas! In pri tem moramo konstatirati, da naša uprava ne stori nobenega koraka v tem oziru. Schönerejersktvu služi velika večina naših Nemcev in nemškutarjev. Državni uradniki so v tem gibanju ne samo člani, marveč voditelji. Po sedanjem zistemu v deželi so pa ti ljudje tudi voditelji cele politike na Kranjskem. Tu sem treba baklje, da bi razkrila vso umazanijo, v kateri se žalibog tudi vsled lastne vnemarosti nahajamo.

Schwegel, ki na Dunaju sklepa v »globokosti svojega patrijotiskega čuvstva (!!)« (kakor se je izrazil o priliki, ko je govoril o svojem nujnem predlogu glede na ogersko nagodbo) zveze

z dr. Angelijem, Mauronerjem in drugimi patrijotiskimi Lahji, komandira v naši deželi. Njegovo zvito tajno delo je naravnost naperjeno proti katoliškemu, slovenskemu gibanju pri nas.

V dosego tega namena so mu tudi tisti možje pokorni služabniki, ki bi morali s svojo močjo izvrševati pravičnost katoliškemu slovenskemu ljudstvu na Kranjskem.

Schweglova pobočna garda so naši domači nacijonalci. V njihovi družbi živi, v lepi vzajemnosti izpolnjujejo, kar jim narekava lokava glava. To smo videli že tolikrat v javnosti, da ne potrebujemo niti Schweglovega zatrjevanja o patrijotizmu, pa vendar vemo, pri čem da smo.

Schönerejersktvo se je zadnjih par let jasno razkrinkalo. Tudi najomejnejši birokrat mora vedeti, kaj pomenja ta struja. In pri nas v deželi to gibanje košato poganja; pri nas na jugu — v slovenski deželi, Adriji v lice, vstaja ta radikalni nemški nacijonalizem in Nemci, katerih večina stoji v njegovem taboru, igrajo na Dunaju vlogo patentiranih patrijotov in slepe z brezdano globokostjo svojih zvutih fraz visoke, višje in najvišje kroge. Doma pa, kot smo že rekli, vodijo našo politiko.

Treba nam je jedenkrat v tem oziru resne besede. Nam je naša Avstrija že toliko ljuba, da ne moremo mirno gledati, kako se na najopasnejših krajih kujejo zarote proti nji. Na Češkem in v južnih krajih, kjer prebivajo Slovenci, je schönerejersktvo v najlepšem cvetu. Koroška, Štajerska, Kranjska so mu rodovitna poljana.

Da bi se pritalil ta tok in da bi vzlasti uprava dobila figov listič, s katerim zakrije svojo golost,

zato je treba mej Slovenci iskati in najti — veleizdajnikov. Panslavizem je svoj čas igral veliko vlogo. Ruski rubelj se je vohal povsod.

Še sedaj vemo prečesto od sicer pametnih, domoljubnih mož, da so jim laži res toliko prevrtale glavo, da govore o ruski podpori našim primorskim listom. To budalost čujemo mnogokrat. Vendar pa je panslavistiško očitavanje nekoliko ponehalo. Preneumno je.

Zato so se vprizorile nove stvari. V boju proti socialni demokraciji se imenujejo bojovníki — nevarni rudeči socialisti. Namestu da bi se uvaževalo to težko patrijotisko delo, se obtežuje in celo — sumnjiči. Kogar to tiče, naj izpraša svojo vest in naj si odgovori, je-li v tem pogledu vršil svojo dolžnost. Zarudeti mora sam pred seboj!

In sedaj, ko se je nekaj naših mož izreklo za zvezo s Hrvati, že voha policija na komando nemških »patrijotiskih« listov in v smislu protikatoliške, framasonske in schönerejerske politiske taktike — veleizdajstvo.

Slovesno protestiram proti temu. Smér, ki jo zastopa katoliško gibanje med Slovenci, sloni na načelih, ki zahtevajo neomajno udanost in zvestobo vladarju in Avstriji. Tako učimo, tako delamo. Zvestejših podanikov ne dobi naš vladar in njegova svitla rodbina, nego so vsi, ki stoje v naših vrstah. Politiški ideal naše zveze s Hrvati je v svojem bistvu patrijotisk. Kedor hoče gledati, naj gleda, kaj se godi pri nas in krog nas, in potem bo videl, da samo okrepljeni slovanski življenja v avstrijskem jugu more Avstrijo ubraniti njenim notranjim in zunanjim sovražnikom. Svoj

LISTEK.

Dolenjskemu modrijanu „Klaustrofagu“!

V amraški zbirki se hrani med drugimi dragotinami tudi kozarec znane kneginje Marjete Maultasch (slovenski recimo: Gibljijezik!) iz 14. stol., na katerega je dala vdlati napis: »Langer Liebesmangel ist meines Herzens stärkster Angel«. Znano je, da je živela v prepiru s svojim soprogom Janezom Češkim in se dala od njega ločiti ter z drugim poročiti.

Jednak kozarec si naj napravi znani dolenjski dr. Gibljijezik, čegar srcu so duhovniki in zlasti redovniki že dolgo časa najostrejša puščica, najhujši kavelj, ki mu srce trga tako, da ne more nič več mirovati. Včasih razgraja, včasih mlo toži in skoro joka, včasih pa zmerja s svojimi spisi v »Narodu« in »Rodoljubu«. V zadnjem »Rodoljubu« zopet revska in bevska kakor kak kmetski fant, ki je cel dan na vasi razgrajal in se s svojo močjo postavljal, na zadnje pa jo vendar-le po grbi dobil tako, da se na večer godrnja in klevetaje celemu svetu v kljub, zarije v slamo, kjer obleži, da se mu rane pocelijo. — Tudi dr. Gibljijezik se je postavljal s svojo močjo, češ, da bo preprečil novo meniško naselbino v Stičini, a zdaj vidi, da mu je tudi to izpodletelo, kakor mu je še vse, karkoli se je lotil. Ker vidi, da nič več

ne pomaga, pa zmerja in kamne meče izza plank, kakor hudoben postopač, ki ne zasluži družega, nego da bi se na klop privezal in bi se mu jih nekaj gorkih naštel, potem pa bi se shranil pod ključ, da tam premisli, zakaj jih je dobil.

Ta nenasitljivi »Claustrophag« kaže zopet samostansko kaščo, kuhinjo, obednico, klet in — dimnik. Straši s tlako ter pride do duhovitega sklepa, da se bo poslej v samostanu »bolj z vodo« kuhalo. No, doslej smo še zmerom slišali, da se navadno povsodi z vodo kuha. Ker mož to podarja, smemo sklepati, da se pri njem kuha s smolo; zato njegovi spisi tako po smoli smrdé.

Tlaka je bila res nekdanj tudi na Kranjskem, a ne samo okoli samostanov, temveč okoli vseh gradov. A samostanskim »tlačanom« se je izmed vseh prav dobro godilo. To njih potomci marsikje še danes pomnijo in si žele take službe! No, samostanske tlake zdaj ni več in je ne bo. A tam doli okoli Novega Mesta se je zopet tlaka razvila, ki je hujša nego samostanska. Kdo pa to tlako diktira in ljudi stiska in odira, »Rodoljubov« dopisnik lahko zve pri vsaki hiši. Zdaj ne stoji več »meniška policija« med tlakarji, »ki so se radi spuntali«, kakor pripoveduje »učeni« mož. Zdaj stoji druge baže policija nad kmeti s tako strogostjo, da si komaj dihati upajo. Ko bi se hoteli spuntati, je nekdo v Novem Mestu vedno pripravljen, da jim že prej — vrat zavije. Kdo je

ta »paša, ki se tako neusmiljeno obnaša«, je znano vsem Dolenjcem, ker je prišel že v pregovor. Nanj se dajo obrniti besede, katere nekdo v »Rodoljubu« obrača na menihe: »Ta mož sentimentalnosti ne pozna; gleda v oko ubozega tlakarja z ono nebržnostjo, kakor to ljudje storiti morejo, ki mislijo, da so že kot boljša vrsta človeka rojeni da mu tlakar le kopje na lov nosi ter pse drži in vodi in mu mora dati desetek vsega živega, razven uši in stenic, katerih ta gospod baje ne mara.«

Poprej, tako modruje »Rodoljubov« sotrudnik, »so šli najtrdnější kranjski možje v samostane, in tam se jim je dobro godilo«, zdaj pa so se razmere toliko zasukale, da celo najtrdnější dolenjski posestniki zahajajo v novomeški pašaluk in tam se jim tako slabo godi, da s solznimi očmi odhajajo, ker notri so morali pustiti ne le »desetek«, temveč ves svoj cvenk, ter prazen žep odnesti. In še več! Dočim so menihi baje »krvavi le pod kožo«, so oni ubogi reveži, žrtve dolenjskega paše, oskubljeni do golega, krvavo ožuljeni do kosti. Kdo je tega kriv, vsi vedo; menda ve tudi tisti, ki jim — »pušča«? Zdaj menihi nimajo več svojega doma v Novem Mestu; tudi Bajnof z vinogradi vred je v tujih rokah. Čemu se jim torej to očita? Zdaj pa nekdo drugi tam doli okoli Št. Jerneja nakupava kmetije in hoče vse na se spraviti.

čas je bivši tržaški namestnik de Pretis izrekel te-le besede: »Na Primorskem imamo irredento, ki je nevarnejši od italijanske, to je slova nska irredenta«.

Te besede označujejo našo upravo. Najprimitivnejših stvari v narodnem in gospodarskem življenju nimamo, v kljub temu, da so nam zakonito zajamčene; po svojem bistvu smo navezani na Avstrijo; zgodovinsko je dokazana naša zvestoba; v katoliški veri, kateri pripadamo, ima naša lojalnost najtrdnjši temelj in — upravni uradniki govore o naši irredenti.

Koliko črnih, res veleizdajskih pre-greh se skriva za takim zistemom! Osrednja vlada naj prouči te razmere, pa bo umevala, zakaj obupavamo. Vsak pošten avstrijsk domo-ljub bo pa tudi razumel naš politični ideal in se ga bo z dna srca veselil, žalostil pa, da smejo državni uradniki razširjati schönerejanstvo na Kranjskem.

Spomenica za vseučilišče.

(Konec.)

Spomenica.

V Ljubljani se nadalje nahaja tudi deželni muzej »Rudolfinum«, pravi biser med muzeji, neizpiv in v mnogem oziru nenadomesten vir zlasti narodoznanskim in prirodopisnim vedam. Tu so krasne Freyerjeve, Schmidtove, Hauffenove, Hohenwartove, Robičeve zbirke deželne, tolikanj zanimive faune z veleredkimi eksemplari; tu so znameniti herbarji Hladnikovi, Hacquetovi, Jansevi, Plemeljevi, Deschmannovi, Robičevi, segajoči nazaj v konec 17. stoletja; tu je zanimiva dr. Lavrinova in dr. Knoblarjeva zbirka etnografskih predmetov iz srednje Afrike in iz Egipta. Obče bogati muzej se posebno tudi odlikuje s čedalje bolj množičimi se izkopinami iz predhistorične, keltske in rimske dobe.

Z deželnim muzejem v zvezi je deželni arhiv, ki je razven tirolskega najvažnejši deželni arhiv, poln dragocenih virov posebno za notranje-avstrijsko zgodovino, virov, iz katerih so veliko zajemali, dasi le malo pozajeti mogli slavni učejaki Luschin, Fr. M. Mayer, Dopsch, Bidermann in drugi. Bogate, doslej še ne izkoriščene zaklade pa hranijo tudi mestni, deželnovladni in zlasti knezoškofijski arhiv.

Ako sedaj prezremo deželno, po modernem sistemu uravnano in za medicinično fakulteto kaj prikladno bolnišnico v Ljubljani, in ako le še omenjamo botaničnega vrta, ki slovi med prvimi v naši državi, opozorili smo že s tem na marsikaj, kar posebe kvalificira Ljubljano za vseučiliško mesto. Iz naštetega je razvidno, da bode državi treba le dopolniti učne pripomočke in naprave ter tako manj potrositi, nego li v mnogokaterem drugem mestu. Nadalje je iz tega razvidno, da bodo visokošolci v Ljubljani imeli dovolj prilike, z znanostmi zalagati in dopolnjevati svojega duha. A ne le dijaki! Tudi vseučiliški profesorji bodo imeli široko polje za svoja znan-

stvena raziskavanja, osobito v jezikoslovju, prirodoslovju in v zgodovini. Še mnogo zakladov je nedvignjenih po naštetih knjižnicah in arhivih. Te mogó spraviti na dan in izkoristiti za človeško izomiko jedino le znanstveniki, koje vseučilišče trajno zveže z Ljubljano in njenimi zanimivostmi. In to je tudi moment občne važnosti za ustanovitev ljubljanskega vseučilišča.

Ljubljana je napredno mesto, in veselo klije že od nekdanj v njej duševno življenje. Sedaj pa se tudi dviga z mnogimi lastnimi žrtvami nova in lepa kakor feniks iz prahu grozne potresne katastrofe. Nočemo povdarjati, da strahovito udarjeno mesto zasluži baš radi tega posebnih ozir od strani države, katera mu z vseučiliščem lahko pomaga do posebnega proevita, ali toliko je gotovo, da Ljubljana s svojimi novimi palačami, razširjenimi trgi ter ulicami in modernimi napravami je pripravljena sedaj kakor navlaš, da sprejme v svojo gostoljubno sredo vseučiliško življenje, da postane lepo in zdravo zavetišče učeči se visokošolaki mladini, nadi juga avstrijskega!

Visoko ministerstvo!

Ako se po vsem tem najudaneje podpisani odbor pridružuje navedenim deželnozbornskim sklepom, stori to v zavesti, da živo soglašá z njim vsa, za interese ožje in širše domovine delujoča inteligenca, in da zlasti ves naš narod nestrpno pričakuje ugodne rešitve tega svojega, zanj vitalnega vprašanja. Storimo pa to tudi s polnim prepričanjem, da bode visoka državna uprava s pomočjo kompetentnih faktorjev resno uvaževala in kar najhitreje oživotvorila vseučilišče v Ljubljani, trajno zavedajoč se velikih kulturnih nalog države sploh in svojih lepih dolžnosti nasproti južnim deželam in njih mladokrepkemu narodu!

Izrekamo najudaneje prošnjo:

Visoko c. kr. ministerstvo za bogočastje in nauk blagoizvoličim prejšnjim poskrbeti ustanovitev vseučilišča v Ljubljani po smislu zadnjih sklepov deželnega zbora vojvodine Kranjske in izvajanje te prepokorno predložene spomenice.

V Ljubljani, meseca septembra 1898.

Za profesorski zbor bogoslovnega zavoda:

Dr. Jos. Dolenc m. p., profesor bogoslovja.
Dr. Ivan Janežič m. p., profesor bogoslovja.
Dr. Jan. Ev. Krek m. p., profesor bogoslovja, državni poslanec.

Za društvo »Slovenska Matica«:

Fr. Levec m. p., c. kr. profesor in predsednik.
Dr. Lovro Požar m. p., c. kr. profesor.
Ivan Šubic m. p., c. kr. direktor in konservator.

Za društvo »Pravnik«:

Dr. And. Ferjančič m. p., c. kr. deželnega sodišča svetnik, podpredsednik poslanske zbornice.
Julij Polec m. p., c. kr. dež. sodišča svetnik.
Dr. Danilo Majaron m. p., advokat, deželni poslanec.

Ali ni res tako, dragi moj stari prijatelj? »Od peklenskih bolesi« se torej kmetom v Stičini pač ne bo treba odkupovati, a odkupujejo se od takih bolesij nižje doli na Dolenjskem pri nekem možu, pa se ne more odkupiti, kdor mu pade v kremplje.

Bojite se za slovenski jezik, češ, da ga bodo menihi skvarili. Bodite preverjeni, da ga ti možje vsi vkupe v sto letih ne bodo toliko skvarili, nego ste ga vi popačili v teh letih, odkar prekucujete svoje kozle po slovenskih časnikih.

Na vse druge vaše ostudne glose o »lepih« obrazih pa: fej! Iz mlakuže še nikoli ni pritekla čista voda, temveč prilezel le kak gnjusen močerad; tako tudi iz vaših ust še nikoli ni potekla dostojna beseda. Jezik vam pripoveduje, kaj se v vas skriva. Pravite, da so naše ženice skrajno pobožne, če stare postanejo; no, tudi vi niste že več mladi, a po vaših besedah soditi, vas še ni pamet srečala in vas ne bo. Odkod ta vaša nezdravljiva bolezen, nam je še le zdaj jasno postalo, ko ste povedali, da je »vaša muskulatura taka, kakor jetične ženske«. Če je muskulatura res tako »mizerabel«, potem ni čuda, da so tudi vaši možgani kakor raztrgana suha gabrova goba, ob kateri stari očanci še sedaj s kresilom iskre krešejo, da zažigajo svoje — pipe!

»Teologična učenost je požeto polje! je že vse pretuhtano v njej in za teologična razmotri-

vanja se sedanji svet več ne briga; teologična učenost je postalo mirno pokopališče. Zato pazite na ono duhovništvo, ki oznanja evangelj krščanskega socijalizma in dobro delo boste storili«. Tako nam prorokujete. Torej vi stojite na straži; a jaz vam povem, da stražite silno slabo, saj vam vse skozi uide. Ker pa na straži hočete vsekako stati, postavili vas bomo spomladi v proso ali v koruzo, da bote vrabce in kavke plašili. Morda bote imeli tam kaj več sreče, in s tem bote tudi vi »dobro delo storili«.

Glejte, ljubi moj gospod! Takom vam še nobena beseda ni obveljala in vam tudi ne bo, čeprav ste jih že toliko rekli sebi in nam v veselje. Prav nič ne veste; samo to znate izvrstno povedati, kako se kmetija na boben spravi. In da ste v tem tak izvrstni mojster, sledi najbrže iz tega, ker ste to že velikrat praktično poskusili. A v kljub vsem vašim spletkam vam povem, da tudi stiškega samostana ne bote uničili. Samostan bo stal vedno krepkeje še čez mnogo let, po vas pa ne bo več ne čevljev, ne dret!

Vi pravite, da naši kraji dajo vse, kar je treba za pojedino, tudi turški poper. Tako pojedino vam želim tudi jaz dati s tem spisom: mrvo, ne turškega, temveč domačega »popra«, da vam želodec izčisti, v katerem so vam obležali — menihi. Claustrophilus.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. oktobra.

Poljski »Czas« o nagodbeni razpravi.

Zanimivo je, kar piše to poljsko glasilo o sedanji razpravi o nagodbenih predlogah. Neki dunajski dopisnik poslal mu je namreč sledečo razpravo: Za parlamentarno rešitev nagodbenega vprašanja so neobhodno potrebni naslednji pogoji: 1. da jih večina odobri, 2. da manjšina ne ovira tega odobrenja z obstrukcijo in izgredi, ali pa da se najde sredstvo proti obstrukciji, eventualno proti izgredom, in 3. da večina odobri nagodbene predloge brez spremembe ali pa da so spremembe take, da jim lahko pritrudi večina ogerske poslanske zbornice. Samo jeden pogoj ne zadostuje, biti morajo vsi trije. Ker je pa vsakega izmed teh težko izpolniti, še težje pa vse tri, je mnenje opravičeno, da s pomočjo dosedanjih parlamentarnih razprav ne bo mogoče dospeti do nagodbe, marveč le do vporabe § 14. — Ako toraj vlada za gotovo pričakuje, da bo naša večina vsprejela nagodbo, s katero bodo končno zadovoljni tudi Mažari, ji je tudi znano, da bodo vsprejete spremembe zelo malostne in skoro brezpomembne.

Ministerska kriza v Franciji. Kar je bilo po znanem sklepu francoske poslanske zbornice pričakovati, se je zgodilo; Brissonovo ministerstvo, kateremu je večina zbornice odrekla zaupanje, je demisioniralo in naznanilo svoj sklep še isti večer predsedniku republike Faure-u. Vrgli so to ministerstvo prav za prav voditelji Méline, Dupuy in Ribot. Brisson je vrgel Mélinejevo ministerstvo, Méline pa je jednako povrnil z enakim. Predsednik Faure je vsprejel ostavko celega ministerstva, vendar mu pa naročil, naj vodi posle do sostave novega kabineta. Drugi dan, namreč včeraj, je Faure takoj k sebi poklical predsednika in podpredsednika obeh zbornic ter se posvetoval z njimi o sostavi novega ministerstva. Splošno se sedaj sodi, da bo novi kabinet sostavil ali Ribot ali pa Freycinet. Gotovo pa je, da bo Faure vse storil, da se nevarna kriza reši v najkrajšem času, ker si je svest velikih homatij, v katere je zapletena Francija ravno sedaj. Krizo je povzročila v prvi vrsti Dreyfusova afera, ki je vrgla že več francoskih kabinetov. Postopanje Brissonovega kabineta v tej zadevi je po pravici tudi ozlovoljilo vse, ki so imeli še količkaj čuta poštenosti in ki so se potegovali vedno za čast francoske armade. Jediní član v tem ministerstvu, vojni minister Chanoine se je upiral odločno zahtevam židovske Dreyfusove klike in je zato odstopil, predno je zbornica izrazila nezaupanje vladi. Seveda udriha sedaj po njem vse židovstvo, katero tudi kriči, kakor je sploh navada pri te vrste ljudeh, da so vso krizo zakrivali jezuitje in njih prijatelji in sicer baje samo radi tega, da bi se ne pokazala resnica in Dreyfusova nedolžnost. Takemu klevetanju je pač katoliški svet že dovolj privajen in prav hladnokrvno prenaša take lažnjive napade. Brisson je seveda mislil, da se bo minister Chanoine v vsem pokoril njegovim željam, toda zmotil se je, ker je mož popolno soglašal z nazori njegovih prednikov, kar se tiče Dreyfusove afere. Kriza je v sedanjih dneh tem bolj nevarna, ker Francija ravno sedaj potrebuje pametne in odločne vlade, kajti prete ji razne neprilike v zunanji politiki, domača politika je pa tudi tako zamotana, da je, kakor piše neki list, setev tretje republike že dozorela za žetev. Dogodki v Parizu in drugih francoskih mestih to dovolj jasno pričujejo.

Anglija se oborožuje. Kakor Francija ali morda še bolj oborožuje se sedaj Anglija in pripravlja na neko veliko akcijo. Kajpada obstoji ta angleška priprava v tem, da se pripravljajo vojne ladije in preskrbujejo z vsemi potrebščinami. Poročila o takih pripravah dohajajo iz vseh angleških pristanišč. Zasebnim parobrodskim družbam, ki imajo pogodbo z vlado, je naročeno, naj dajo takoj vladi na razpolago določeno število ladij. Ob enem skrbi se že tudi za rezervno brodovje, obstoječe iz sedmih velikih ladij prve in treh druge vrste ter šestih torpedo-vničevalcev. Kaj nameravajo Angleži s to nenadno veliko akcijo, ni še znano. Najbrže so vse njih priprave v ozki zvezi s pripravami francoske vlade in nemogoče ni, da se prej ali slej vname mej tema dvema državama vroč boj radi pokrajine Fašoda, ako

pravočasno ne posežejo vmes ostale velesile, na kar se je pa že mislilo v minulih dnevih bivanja ruskega zunanjega ministra na Dunaju.

Cerkveni letopis.

Cerkvena slavnost v Kranju.

Prvi dan, 23. oktobra. Birmovanje.

Pred jednim letom je bilo naše mesto vse v zastavah, in sicer takrat, ko se je slovesno otvorila nova gimnazija. Zunanje lice po mestu nas danes živo spominja imenovane vplanske slavnosti. Kamor se ozreš, povsod je vse praznično. Komu velja vse to?

Presvetlemu knezu in škofu dr. Antonu Bonaventuri, ki se je pripeljal z jutranjim vlakom ob 8. uri v Kranj, da deli tukaj prvič zakrament sv. birme — v nedeljo, v ponedeljek pa blagoslovi dovršeno gimnazijsko kapelo.

Pred nekaj dnevi, ko je skoro nepretrgoma deževalo, smo z nekako bojznijo gledali v prihodnost, ali v soboto smo že lažje dihali, ker je jel pihati severni veter, in danes nam je res nebo nenavadno milo. Krasen jesenski dan nam je pripomogel, da se je vsa slovesnost, dejal bi, nekako podvojila. — Ko je strel naznanil prihod visokega gosta, oglasili so se z mogočnega stolpa krasno ubrani zvonovi, ljudstvo se je zbralo v celih trumah na glavnem trgu poleg cerkve, na južni strani cerkve pred župniščem so se postavili v lepem redu učenci in učenke ljudske šole, gimnaziji s profesorskim kolegijem, politični uradi in mestni župan z občinskimi zastopniki. Po nekolikih minutah se je pripeljal naš ljubljenski vladika v spremstvu tukajšnjega gospoda dekana, ki se je peljal nasproti do kolodvora. Pred cerkvijo, kjer je stala šolska mladina, je izstopil prevzvišeni knez in škof in sedaj se je vršil v takih prilikah navadni vsprejem in razni pozdravi. Prva je nagovorila visokega dostojanstvenika priprosta šolarica ter mu izročila cvetlični šopek... Med raznimi nagovori je bil posebno lep pozdrav ces. svetnika in mestnega župana gospoda Karola Šavnika.

»Starodavni Kranj« — dejal je med drugim — se je danes pomladil. Zastave, ki vihrajo raz poslopij, so izraz odkritosrčnega navdušenja in ljubezni, ki jo goji mestno prebivalstvo do Vaše častite osebe.«

Kmalu nato se je začela sv. maša. Po blagoslovu z Najsvetejšim smo slišali jedno onih navdušenih propovedij, katerih smo že toliko slišali iz ust presvetlega kneza in škofa. Temeljna misel, ki se je kazala v vsem govoru, je bila: Cerkev nam daje vse dobrote našega božjega Izveličarja; zato smo jej dolžni pokorščino, spoštovanje in ljubezen.

Birmanih je bilo 320 otrok, primeroma malo, vzroka je treba iskati v okolnosti, da je bilo pred jednim letom birmovanje v sosednjem Šmartinu.

Po sv. opraviilu je presvetli vladika obiskal nekatere rodbine, ob polu jedne ure smo se zbrali pri gostoljubni mizi gospoda dekana, kjer so se vrstile prekrasne napitnice. — Po zunanjem je bil najlepši konec dneva, pokazalo se je, da je resničen stari pregovor: finis coronat opus. — Kaj je bilo posebnega? Razsvetljava. Vse mesto je plavalo v lučicah po oknih in lampijonih, ki so bili prepreženi po trgu od jedne strani do druge. Ko je ljudstvo opazilo ljubljenskega vladika, ki si je šel ogledat olupšavo mesta v spremstvu domačih duhovnikov, rastle so množice kakor morski valovi in navdušenega pozdravljanja ni bilo konca in kraja. Nazadnje je zapelo še pred kratkim ustanovljeno pevsko društvo pod vodstvom gosp. Moharja nekaj znanih slovenskih pesmij pred župniščem, kjer so napravili kranjski meščani lepo bakljado.

Presvetli knez se je zahvalil v kratkih toplih besedah, občinstvo se je polagoma razšlo in tako nam je potekel prvi slovesni dan.

Drugi dan, 24. okt. Blagoslovljenje gimnazijske kapele.

Ob osmih se je zbrala vsa šolska mladina z učiteljstvom na čelu pred veliko cerkvijo, pričakujoč cerkvenega kneza iz župnišča. Nato se je pomikal ves sprevod med zvonjenjem proti gimnaziji. Občinstvo, ki se je zbiralo ob obeh straneh, je s spoštovanjem kleče prejemale blagoslov svojega nadpastirja. Pri gimnaziji smo se sešli z g. deželnim predsednikom, z njegovo vzviš. bar.

Heinom, ki nas je blagovolil počastiti s svojo navzočnostjo pri pomenljivi cerkveni slovesnosti. Najprej se je začelo pri vходу v kapelo blagoslavljanje po cerkvenih obredih in nato smo šli vsi: dijaki, učitelji, mestni zastop in nekateri večji dobrotniki pri ustanavljanju kapele, zastopniki vis. c. kr. vlade in prevzvišeni knez in škof z duhovščino v okrašeno novo kapelo. Pomanjkanje prostora je bilo vzrok, da nismo upali vabiti vseh dobrotnikov, ki so nam pomogli ustanoviti posebno hišo božjo za dijake. Notri se je blagoslavljanje nadaljevalo in dovršilo. Močen dijaški pevski zbor je zapel pod vodstvom g. nadučitelja Pezdiča »Ecce sacerdos magnus«.

Po končanem petju se je začel govor in nato sv. maša, z zahvalno in cesarsko pesnijo je bila slovesnost v kapeli dovršena. Prekrasen, da smelo trdim, najsijajnejša točka vsega dneva je bil cerkveni govor. S pluvijalom odet, z mitro na glavi in s pastoralo v levici je stopil prevzvišeni vladika pred altar ter začel najprej mirno in priprosto razlagati pomen cerkvenega blagoslavljanja z ozirom na dotične molitve v obredniku. Namen svetega dejanja se bo dosegel, tako je nadaljeval svetli govornik, ako bo mladina kranjske gimnazije napredovala v vednosti božji in vednosti človeški, kakor lepo kaže altarna slika, predstavlja joča Mater božjo kot »sedež modrosti božje«. Na desni strani nebeške kraljice gledamo knjigo z napisom: »scientia divina«, na levi: »scientia humana«. Obe z veseljem in navdušenjem gojimo, razodeta Kristusova vera, to je tista božja vednost, ne nasprotuje in ne izključuje svetne izobrazbe in vednosti; med obema vlada lepa skladnost in vzajemnost. To je bila glavna snov vsemu govoru. (Konec sledi.)

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 25. oktobra.

(Konec.)

Želji županovi, naj bi se nedavno ustanovljene cesarice Elizabete podpore podeljevale tudi obiskovalkam dunajskega ženskega krojaškega zavoda »Frauen Erwerbverein«, se po poročilu odb. Senekoviča ne ugodni.

Daljša in zelo živahna razprava se je vnela o poročilu šolskega in finančnega odseka o zgradbi poslopja za tretjo deško šolo na Poljanah, o katerem je poročal odb. Senekovič. Poročevalec je v daljšem govoru pojasnoval nujno potrebo novih šolskih prostorov, omenjal pogajanj za nakup primerne svete za novo šolsko poslopje na Poljanah ter prišel do zaključka, da na gradnjo popolno novega šolskega poslopja sedaj ni misliti iz finančnih ozirov. Vsled tega predlaga, naj se primerno podaljša vzhodni trakt sedanje I. mestne deške šole v Komenskega ulicah za 3 event. 6 učnih sob. Stroški bi znašali 30 do 40 tisoč in bi se 15.000 gl. vstavilo v proračun za prihodnje leto.

Odb. Dimnik je proti temu predlogu in želi popolno novega šolskega poslopja. V daljšem govoru in s številkami dokazuje, da z samim razširjenjem ne bo mogoče za dalj časa odpomoči velikemu nedostatku, ki se sedaj opaža na vseh mestnih deških šolah. Govornik pravi, da napredna stranka pač ne sme zaostati za katoliško-narodno, ki ima mnogo bolj urejene šole pri Uršulinkah, v Lichtenthurnovem zavodu in Marijanišču, in predlaga, naj si mestni magistrat takoj naroči potrebne podatke o nujni potrebi 3. mestne deške šole ter na podlagi teh predloži mestnemu svetu precizne predloge, preko predloga glede prizidave k I. mestni deški šoli pa naj se preide na dnevni red.

Podžupan ugovarja predgovorniku, da mestni svet premalo stori za razvoj šolstva, naglašajoč, da se je ravnokar načelno pritrdilo načrtu, čegar izvršitev bo stala nad 80.000 gl. Sicer je pa itak gotovo, da bo v štirih ali petih letih treba resno misliti na zgradbo novega šolskega poslopja, do tedaj bo tudi finančna stran tega vprašanja bolj ugodna. O katol. narodni stranki pravi, da ona ni zidala sedanjih šolskih zavodov, ker so to popolno zasebna podjetja in ker je v obče znana njena nenaklonjenost napram šolstvu (!) Govornik toplo priporoča odsekove predlog.

V istem smislu govori odb. dr. Požar in dr. Hudnik, ki priporoča tudi prva dva predloga odb. Dimnika, odb. Pavlin se odločno

protivi prizidavi in se ogreva za novo šolsko poslopje kje v sredini mesta, mej tem ko odb. Gogola meni, da treba v tem oziru še več jasnosti, posebno glede stroškov v prvem in drugem slučaju.

Pri glasovanju sta bila vsprejeta prva dva predloga odb. Dimnika in nasvet odsekov, naj se preskrbe podrobni načrti in troškovnik za prizidavo šestih sob k I. mestni deški šoli.

Ostala poročila se rešijo v tajni seji.

Odb. Turk interpeluje župana, zakaj ni loterijski odsek nakupil ur, namenjenih za dobitke, pri tukajšnjih urarjih in kje se namerava kupiti uro za vremensko hišico. Župan odgovarja, da je glavne dobitke preskrbela tvrdka Schelhammer & Schattera, glede malih pa je povabil vse tukajšnje zlatarje, a ni nihče hotel prevzeti ponudbe razun g. Doktoriča, ki se je pa odzval povabilu prepozno. Ura za vremensko hišico je naročena pri tvrdki, ki bo oskrbela vse druge instrumente. — Interpelant z odgovorom ni bil zadovoljen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. oktobra.

(Program narodno-napredne stranke.) Ko je imel v četrtek 20. t. m. ravnatelj vodja Šubic volilni shod v Kranju, je dejal, kakor poroča »Slovenski Narod« (št. 244.), da nastopa kot kandidat narodno-napredne stranke, držeč se tesno in brez pogojno onega programa, ki so ga postavili zaupni možje našega naroda na slovečem shodu dne 29. nov. 1894. Ta obširni program se more označiti z naslednjimi točkami: lojalnost do dinastije, lojalnost do vere, lojalnost do naroda. § VI. omenjenih resolucij očitno in odločno priznava načela katoliške vere kot velevažen pogoj za razvitek slovenskega naroda. Radi bi vedeli, kaj si mislijo nekateri narodno-napredne stranke, ko bero take izjave in se spomnijo svojega programa, ki so ga tiste dni osnovali in ki bi se ga morali »tesno in brez pogojno držati«. Saj da se § 41. tesno in brez pogojno držé, tega v letu 1898 razven Šubica ne bo trdil morda — nihče!

(Javen ljudski shod) bode v nedeljo dné 30. t. m. ob 1/4. uri v Dobrépoljah v prostorih bralnega društva s sledečim vspeodom: 1. Predavanje o mirovnihi sodiščih, oporokah in dednem pravu. 2. Predavanje o gospodarskem in političnem položaju slovenskega naroda. 3. Slučajnosti. — Da si bode mogoče vnanjim gostom ogledati upravo in delo v mlekarnici kmetijskega društva, pokazalo se bo z dovoljenjem visokočast. župniškega urada z delom izjemoma tudi ta dan in sicer od 1—2. ure popoldne ter po shodu. Mlekarnica je oskrbljena z najpotrebnejšimi modernimi stroji.

(Iz Škofjeloke) se nam piše: »Narodovo« poročilo v torek o agitaciji za včerajšnje volitev bi se dalo prav opravičeno spremeniti tako-le: Ta liberalna družba je za Šubica vpregla vso liberalno organizacijo in deluje zanj z vso silo, a na pomoč ji je prihitel v torek še sam generalissimus dr. Tavčar. Med tem ko je prvotno poročilo po navadi »Narodovi« zlagano, je pa tako izpremenjeno popolnoma resnično. Tako smo se v Loki sploh čudili, kako lahke so postale zadnje dni noge dr. Arkotu. Ako pojde stvar tako naprej, ne bo treba več vročinskih bolnikov s hribov nositi v dolino, ako hočejo dobiti zdravniško pomoč. Če je kapelan pri agitaciji strgal podplate, zgodilo se je zato, ker nima vóza, da bi stare volilce vozil skupaj. Povrh pa še dr. Tavčar. Pa še ni šlo. Gospod Šubic pa vidi lahko, koliko cenijo Ločani njegovega patrona dr. Tavčarja, če on nastopajoč pod njegovim varstvom doma propade. Ko bi nastopil na svojo roko, imel bi brez agitacije vse loške glasove.

(Viteza Bleiweisa »lorberja«.) Podžupan ljubljanski, vitez Bleiweis, je zopet govoril. »Also sprach Zarathustra«: Katoliška stranka sploh ni za šole, njej je le do tega, da bi bilo kar največ — analfabetov!

(Zopet »Narodovi« jezuitje.) Ko so si izmislili zadnjič židovski uredniki v Parizu »velikansko zaroto«, je seveda poročal tudi »Slovenski Narod«, da so na čelu zarote — jezuitje. Ko je včeraj Brissonovo ministerstvo podalo ostavko, je zopet poročal »Slov. Narod«, da so tega krivi klerikalci

pa — jezuitje. S slastjo je ponatisnil telegram: »Lanterne dolži Derouleda, da je v zvezi z jezuiti, ki zastavljajo vse sile, da pokopljejo republiko«. Kajpada, brez jezuitov se ne more na vesoljnem svetu nič hudega storiti! No, malce krivi so res jezuitje. Ko ne bi jezuitje vedno figurirali v »Sl. Narodu«, morda bi ne bil »Slov. Narod« tako — strašno smešen!

(V občinsko zvezo) sta bila v zadnji tajni seji mestnega zbora ljubljanskega vsprejeta posestnik Mat. Stucin in postrežček Tom. Rekar proti taksi 100 gld; pekovski mojster Avg. Jenko pa je bil imenovan pravim meščanom proti taksi 150 gld.

(Občinski odbor v Selcih) je v svoji seji dne 26. okt. t. l. soglasno sklenil odposlati peticije na ministerstvo za ustanovitev vseučilišča in nadsodišča v Ljubljani. Dotične peticije so se takoj odposlale.

(Iz Št. Vida pri Zatičini.) [Deželni poslanecem v preudarek in priporočilo.] Leto za letom preplavlja voda po naših krajih polje in travnike; zlasti vasi Dob, Podboršt, Beč, Pristavica, Dobravica in Zāgorica trpé, rekel bi, redno vsako leto vsled povodnji. V vodi gnijejo poljski pridelki in s travnikov, katerih je že itak malo, ljudje vsled vode večkrat ne morejo spraviti krme. Kakor poprej večkrat, tako je zlasti pred štirimi leti spomladí voda zalila celo veliko ravnino in uničila ves poljski pridelek. Iz mnogih hiš so morali ljudje z živino vred bežati v druge vasi in ondi prebivati po več tednov. Tudi letošnje leto je voda že dvakrat preplavila velik del polja in travnikov. Kaj podobnega se v več krajih dogaja, bi utegnil kdo reči. Res je, toda res je tudi, da se je skoraj za vse kraje več storilo, kakor za našo okolico. Pred nekaj leti sta sicer dva gospoda deželna poslance s strokovnjakom vred ogledala, kaj bi bilo storiti, a vsa zadeva je zaspala in še spi. In vendar bi se dalo s primeroma malimi stroški opomoči. Rupe ali votline, ki imajo požirati vodo, so se namreč tekom let zarasle in deloma zasule, in samo te rupe bi bilo treba iztrebiti, da bi se nevarnost povodnij odstranila ali vsaj zdatno zmanjšala. Res je, da ima dežela mnogo izdatkov, toda včasih bi se dalo vsaj nekoliko prihraniti in v koristnejše namene obrniti. Gospodje deželni poslanci v svoji dobri volji, da bi ljudstvu pomagali, včasih le preveč verjamejo posameznim osebam in žrtvujejo marsikatero svoto za naprave, ki niso ravno neobhodno potrebne, ali vsaj ne tako potrebne, kakor naprave za varstvo zoper razne nesreče, zlasti zoper povodnji. Omenim le vodovode, ki so postali nekaka moderna bolezen našega desetletja, in sicer tudi po takih krajih, za katere vodovodi niso neobhodno potrebni, temveč le pospešujejo zložnost posameznih družin. Toda prvo bi moralo biti kar je potrebno, se le v drugi vrsti kar je prijetno in vabljivo. Zato kličemo gospodom deželnim poslancem: Ko se zberete okrog poslanske mize v zbornici, spomnite se pred vsem naših zalitih njiv in travnikov, naših zaraslih in zasutih rup! Sicer pa upamo, da nas pred zasedanjem deželnega zbora počasti kateri izmed naših poslancev, da sliši in se prepriča, katere so v resnici želje ljudstva in katere le želje posameznikov, kajti splošni blagor je višjega pomena, kakor zložnost posameznikov: *Salus reipublicae suprema lex esto!*

(Iz lavantinske škoflje.) Župnijo Sv. Jungerta na Pohorji je dobil g. Jurij Šelik, župnijo Sv. Jedrti nad Laškim pa g. Robert Vaclavik. — Danes je bila v mariborski stolnici slovesna pontifikalna maša kot oni dan, ko je bil pred devedesetero leti sedanji knez in škof posvečen za lavant. škofa. — Včeraj je presvetli knez in škof dr. Michael Napotnik bral sv. mašo v bogoslovni kapeli ter je v krasnih besedah ogovoril bogoslovce. — V nedeljo bo naš vladika v Čadramu posvetil sestero novih zvonov.

(Iz Novega Mesta.) Pretečeno nedeljo je bilo v Škrjancih, vasi smihelske župnije, blagoslovljenje nove kapelice Žalostne Matere Božje. Poročam ta dogodek za to, ker je lepo in vspešno, kako je prišlo do zgradbe te kapelice. Alojzij Turk, posestnikov sin, je bil šel v Ameriko. Od tam je pisal domov, da si je prislužil nekaj denarja, pa bo z njim postavil kapelico v čast Žalostni Materi Božji, ko pride domov. Če ga pa ne bo, naj stariši skrbe, da se zgradi z njegovim denarjem, ki ga jim pošlje. Denar je prišel.

Mladenič pa ne: ponesrečil se je v rudniku in umrl. Stariši so izpolnili njegovo voljo. V Škrjancih imajo sedaj lepo kapelico, ki dela čast vsi vasi, čast pa v zlasti pridnemu fantu, ki tudi v Ameriki ni pozabil častiti Matere Božje. Podoba Žalostne Matere Božje je napravil naš podobar g. Anton Kušlan. Delo je jako lepo. — Isti dan je g. prošt novomeški blagoslovil v frančiškanski cerkvi novo podobo »praškega Jezuščka«. Podoba so dobili iz Prage. Okvir ač bolje hišico Jezuščku je napravil g. Ciber. Tudi čedno delo. — Trška gora se je letos precej dobro obnesla. Vinca je dobro in ga je tudi primerno dosti. Cena bo letos gotovo malo višja, ali zato je pa vino boljše ko zadnja leta; bo v resnici dobra kapljica. Torej trgovci! le hitro po njem, dokler ga je še kaj na prodaj, saj veste, da »sladko vinca s Trške gorice« vsi radi pijo.

(S Sore) 25. oktobra. Včeraj, dne 24. t. m. je peljal posestnik Anton Kuralt iz Gornje Senice steljo s svojim 19 letnim sinom Vincencijem. Težak voz se po grdi poti zvrne in pade na sina. Oče ne more sam pomagati, hiti po ljudi in z njih pomočjo sina izpod voza reši. Odnesejo ga domov, kjer kmalu za tem umrje. Hudo je bil poškodovan na prsni in je najbrže umrl vsled notranjega krvavljenja. Bog mu bodi milostljiv! — Slavni deželni odbor je naklonil pogorelcem v Studenci 450 gld. in darovali so č. gg. dr. Karlin Andrej 3 gld., Andrej Stritar 5 gld. in Janez Lesar 5 gld. Bog plačaj!

(Zdravje v Ljubljani) od 16.—22. oktobra: Novorojenih bilo je 17, mrtvorojena 2. Umrlo jih je 19, med njimi za otročico 1, za tifuzom (legarjem) 1, za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 2, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 11; mej njimi bilo je 7 tujcev in 12 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za tifuzom 1, za vratico 1.

(Z Vrha pri Vinici.) Tu ob Kolpi se sliši mnogokrat pregovor: »Tatinska majka še ni izumrla«. Ta pregovor se je spet spolnil v noči od 19. na 20. t. m. v Vinici, sosedni župniji. Neznani lopov ali njih več so prežagali vrata pri prodajalnici trgovca Jureta Benetiča, po domače pri Fabcu. Odnegli so dva dežnika, 15 kil kave, ene čizme in nekaj vrvic, s katerimi se čevlji vežejo ali zapletajo. Pretrgali so tudi predal, v kateri se je denar spravljal, in ga odnesli na župni vrt slivnjak, ki je za viniškimi župnim dvorcem. Predal so položili na tla in grabili plen iz njega. Toda plen je bil majhen. Bilo je notri drobiža nekaj čez dva goldinarja. Zlikovec ali njih dva, ali več so udarili potem naprej po stezi, ki pelje na pokopališče in v farno cerkev. Ne daleč od vrat se je na nekem grobu utisnila stopinja lopova. Bil je obut v opanke. Ob enajsti uri se je domov vračal po cesti tik župne cerkve, pokopališča in vrta in iste hiše neki viniški orožnik iz obhodne straže, ob dveh po polnoči pa neka druga oseba iz Črnomlja, pa nikdo od teh ni nič slišal. Tedaj je moral lopov med 12. uro in eno po polnoči izvršiti ulom in tatvino.

(Z Dravskega polja.) Razni slovenski in tudi nekateri nemški časopisi so nedavno poročali, da so rodoljubi dne 16. t. m. v Ponikvi slavili z odkritjem spominske plošče tamošnjega rojaka, profesorja Blaža Kocena, ki je kot kartograf proslavil svoje ime. Pa le »Domovina« je omenila, da je ta slavni naš rojak bil duhovnik. Ker so nam v tem oziru na razpolago zanesljivi uradni podatki, objavimo nje v dopolnitev omenjenih poročil. Blaž Kocen se je narodil 24. jan. 1821 v Ponikvi ter je bil po dovršenih študijah dne 1. avgusta 1845 pri Sv. Andražu v Lavantinski dolini posvečen v mašnika. Službovati je začel dne 3. septembra t. l. kot kaplan pri Sv. Rupertu pri Laškem. Čez dve leti (20. oktobra 1847) se je preselil v Šoštanj, od tam pa 12. septembra 1849 v Rogatec. Ondi je kaplanil do 17. septembra 1851, ko je postal suplent na c. kr. gimnaziji v Celju. Pozneje je bil gimnazijski profesor v Ljubljani, od leta 1858 pa v Olomucu. V jeseni leta 1870 se je preselil na Dunaj, kjer mu je jetika l. 1871 ugonobila življenje.

(»Spodnještajerskemu jubilejskemu zakladu«) darovala je zavarovalna banka »Slavija« prispevek 200 kron.

(Iz Trnovega na Notranjskem): Gospodarsko društvo v Trnovem, za katero se je sezidala krasna nova hiša, pričelo je svoje delovanje. Ljudstvo

pozdravlja zadrugo z velikim zanimanjem in zupanjem, kar pa nekatere hudo v oči bode. Ni dovolj, da ta gospôda opetovano doslej brez kazni blati društvo in zoper isto neke podpise pobira po vaseh, oskruniti so hoteli društvo precej prvi dan s surovostjo in nasilstvom. Poslali so nekega hlapca zvečer v zadrugo prodajalno razgrajati in med ljudi zdražbo vnetat. Potem pa je oblatil društvu s krvjo ali barvo, preiskava bo dognala, več kosov manufakturnega blaga, ki jih je doseči mogel. — Gospôda, ki hujska z obrekovanjem, lažmi in nasilstvom, sme pač ponosna biti na takih uspehih.

(Slavnost na Češnjicah.) Na Češnjicah pri Moravčah so v nedeljo obhajali lepo slavnost. Na Češnjicah je lepo, če je lep dan. Če nisi tam doma, bi rekel, da je pri vas lepše in bolj kratkočasno. No, de gustibus. — Meni se tam zdi prijetno zato, ker je na hribu, od koder vidiš Limbarsko Goro, Sveto Goro, Sveti Kum in še druge znane gore in pa, ker je cerkev posvečena Mariji. Vender, da po pravici povem, 25 let tukaj živeti, ako ti je tekla zibelka drugje in se lahko preseliš drugam če hočeš, je pa že junaško dejanje. In tako dejanje je dovršil gosp. Frančišek Kepec v nedeljo dne 23. t. m. Celih 25 let že živi na Češnjicah in pase češenske duše. Bog zna, kaj se mu je tam tako omililo. Najbrže, da nič družega ne, kot to, kar je tam napravil. Veseli ga, da gleda dan na dan delo svojih rok. Če tudi ni to, kar je gosp. Frančišek napravil na Češnjicah, vse popolno, vender kolikor more človek v takih razmerah storiti, je že nekaj. Okolu cerkve po griču je bila nekdanj puščava. In zdaj? Ni sicer raj, a puščava ni več. Koliko dela, truda, stroškov je bilo treba, da je postalo tako, kakoršno je zdaj! Koliko je napravil pri cerkvi! Kako lepo cesto je speljal okolu griča pod cerkvijo, napravil dve krasni kapeli ob ti cesti, po kateri imajo procesije svojo pot, in kaj jaz vem še kaj! — Da, lahko je ponosen na to, in če ga res to drži na Češnjicah, naj pa ostane še 25 let tam, kakor mu je želel nekdo na slavnosti. Kakšna je bila ta slavnost, si menda že ugani. Gosp. Frančišek je praznoval 25 letnico svojega bivanja na Češnjicah. Češenjčani so se dobro obnesli, postavili so mlajev in nataknili zastav in zastavic po njih. Belo oblečena deklica je podala gospodu pred župniščem šopek cvetlic in se mu zahvalila za 25 letni trud, ki ga je imel s češenskim ljudstvom. Seveda gospod ni molčal na to, ginjen se je zahvalil in spreved se je začel pomikati proti cerkvi: ljudstvo, belo oblečena dekleta, duhovščina, jubilant. Zvonovi so zvonili, topiči pokali, kakor bi bila nova maša. P. Teodorik iz Kamnika je pridigal in potem je imel jubilant slovesno sv. mašo ob asistenciji 6 duhovnikov. Bila je res lepa slavnost. — Bog živi vzornega duhovnika še mnogo let!

(Šolski poslopji) v Tomislju in Iški vasi bodeda kmalu dograjeni in se v kratkem vrši tehnična kolavdacija.

(Zahvala.) Trgovec na šentjakobskem trgu v Ljubljani, gospod Gregor Podrekar, je podaril ubogim učencem II. mestne deške ljudske šole nad 700 šolskih zvezkov, za kar se blagemu dobrotniku prav srčno zahvaljuje Franc Raktelj, vodja.

(Slovenska gostilna na Dunaju.) Slovence I. Plišovnik je odprl slovensko gostilno v tretjem okraju Seidlgasse 20. Toči izvrstno protivinško in pilsensko pivo. Pristna vina. Dunajske Slovence in obče vse, ki pridejo na Dunaj, opozarjamo na to gostilno.

(Za sadjerejce!) Poroča se, da je letos na Nemškem prav malo sadja. Sadje za mošt in za na mizo se bo iz Avstrije v velikih množinah dovažalo. N. pr. Virtemberska bo morala uvoziti 3000 do 4000 vagonov sadja, da zadosti svojim potrebam. Gospodarske zadruge naj izkoristijo ugodno priložnost!

(Češke visoke šole na Moravskem.) Pri shodu v staromestni zbornici v Pragi so se izrekli zastopniki vseh čeških strank, da zahtevajo dve češki visoki šoli za Moravsko.

(Ruski car) je ukazal, da se na njegove stroške popravijo vse cerkve na Grškem, katere so v zadnji vojski Turki razdejali. 30.000 vreč moke je poslal stradajočim v Epiru.

(Razbila se je.) kakor se poroča iz Londona, 20. oktobra ladija »Trivoldi« na poti v Norvegijo. Sedem mož je utonilo.

(Mrtvega moža) našli so minulo nedeljo v Črnem grabnu na ljubljanskem močvirju. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na Dobrovi.

(Na skale zavezil) je, kakor se poroča iz Trsta, Lloydov parnik »Semele« pri otoku Selve na poti z otoka Korfu. Na pomoč so mu poslali parnik »Niobe« pa ladijo »Pluto«.

(»Govedopisni zemljevid«.) Poljedelsko ministertvo je dalo natančno proučiti razširjanje raznih govejih pasem v Avstriji. Sedaj se v Avstriji goji 18 pasem. Te dni je izšel pri Viljemu Fricku na Dunaju »Zemljevid govejih pasem avstrijskih planinskih dežel«, izdelan od dvornega svetnika Kalteneggerja v velikosti 1 : 870.000.

(Židje in Palestina) Turški veliki vezir je ukazal, da smejo židje stopiti na palestinska tla le, če so položili kavcijo, in čez 30 dni po položanju kavcije mora vsak Palestino zopet zapustiti.

(Država ob Kongo-u) (Kongostaat) prinaša Belgijcem lepe dohodke. Vsa trgovina (izvoz in vvoz) je znašala leta 1897 že 40.884.288 fr. Izvažajo se zlasti kavčuk. Železnica iz Matadija v Leopoldville je olajšala promet, in pričakuje se, da bo svobodna Kongoska država zelo napredovala v trgovini.

(Spiritistično.) Grofinja Milevska je umrla v Varšavi od gladi. Prej je živela jako razsipno, v starosti pa se je udala spiritizmu. Postala je vsled tega tako sanjarska, da se je hotela naučiti letati po zraku. Da bi bila bolj lahka, jedla je le malo kruha in pila le vodo. Vsled tega je pa umrla na oslabeledosti.

(Razbojniki na Grškem.) Grško ljudstvo je jako bedno in siromašno. Vsled tega trpi nrvnost, javni red se vedno bolj razdira. Sedaj gospodarijo po deželi mnogoštevilne roparske čete. Časopisje pozivlje vlado, da naj kaj stori za javno varnost. Najbolj se boje Palaviotisa, ki s svojo četo straši po severnem Peloponezu. Palaviotis zapoveduje oderuhom pod smrtno kaznijo, da naj vrnejo krivično blago. Mladenič je zapeljal deklico in je ni hotel vzeti. Palaviotis je zažugal, da mu glavo z ram zbijе, če je ne bo vzel. Ko so zagnali krik, da se Palaviotis bliža Atenam, so mu poslali vojake nasproti.

Društva.

(Gospodinjska šola.) Po neljubi pomoti izostalo je v imeniku letnega poročila »Gospodinjske šole« ime ustanovnice blagor. gospe M. Levičnikove, deželnega sodišča predsednika soproge, z doneskom 5 gld. Č. gosp. Ivan Gnjezda, c. kr. profesor, vplačal je članarine 2 gld., gđ. Ana Gnjezda 1 gld.

Odbor »Gospodinjske šole«.

(Vabilo k III. občnemu zboru slovenskega katoliškega političnega društva za kamniški okraj,) ki bo v nedeljo, dne 30. oktobra ob 1/4. uri popoldne v Kamniku v »Katoliškem domu«. Na dnevnem redu je: Letno poročilo in govori o političnem položaju, o zadrugah in delavski organizaciji. — Shod bo tudi slovesno izjavil udanost presvetlemu cesarju in sožalje zaradi prebridkega dogodka. — Gospode zaupnike v okolici prosimo, da opozore in povabijo može na naš zbor.

(Odbor zavoda sv. Nikolaja v Trstu.) Vabilo na veliko dramatično predstavo, katero priredi odbor zavoda sv. Nikolaja v torek dne 1. novembra t. l. v redutni dvorani gledališča »Politeama Rossetti« s sodelovanjem tamburaškega zboru iz Rojana, govorom in igro. — Začetek ob 7 1/2. uri zvečer. — Vstopnina za osebo 40 nč., sedež I. vrste 50 nč., II. vrste 40 nč., III. vrste 20 nč. — Ker je koncert v korist zavoda sv. Nikolaja, se preplačila hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) je zadnji čas prejelo sledeča darila: Od g. Vilj. Pfeiferja, državnega poslanca itd. 41 gld.; k tej svoti so darovali: Neimenovana gospa v Krškem, 20 gl.; g. dr. Ferd. Frenz, c. in kr. štabni zdravnik v Toplicah, 10 gl.; g. dr. Jos. Unterlugauer, vladni svetnik v Sarajevu, 10 gld.; g. Tomaž Romih, župan itd. v Krškem, 1 gld. G. Ivan Škerlj, c. k. dež. sodišča svetnik v Novem Mestu, poslal je v imenu sl. čitalnice v Novem Mestu polovico čistega dohodka s pomočjo gg. visokošolcev prirejene besede 24 gld. 45 kr. G. Franc Novak, pravnik, polovico čistega dohodka veselice v Idriji 32 gld.; slavna upravnitva »Slovenskega Naroda«, »Ljublj. Zvona« in »Rodoljuba« v Ljubljani 24 gl.; dalje so društvu darovali: Vč. gg. Janez Babnik, župnik v Toplicah, 5 gld., Jos. Rozman, mestni kaplan, tajnik družbe sv. Mohorja v Ce-

loveu, 2 gld.; Mihael Šmid, župnik v Solčavi, 2 gld.; slavna posojilnica v Logatcu 10 gld.; gg. W. Wanous, trgovec v Radgoni, 5 gld.; Jos. Javornik, trgovec in posestnik v Zalni, 5 gld.; dr. Jos. Kolšek, odvetnik v Laškem trgu, 1 gld.; Jos. Boncelj, trgovec v Železnikih, 1 gld.; Egidij Fux, c. kr. poštar v Ljubnem, 1 gld.; Jos. Premern, c. k. uradnik poštne hranilnice na Dunaju, 3 gld. Iskrena hvala vsem blagim darovalcem in nabilalcem. Daljne darove sprejema vč. g. Fr. Jančar, monsignor, papeški častni komornik, župnik nemškega viteškega reda na Dunaju, I. Singerstr. 7.

Gospodarska organizacija.

Hranilnica in posojilnica v Domžalah imela je v mesecu septembru:

prejemkov gld. 2.037-97
in izdatkov » 1.996-61

toraj denarnega prometa gld. 4.034-58

Hranilnih vlog se je vložilo gld. 335.—, vzdignilo pa gld. 1.537.— in je stanje koncem meseca septembra gld. 15.882-53.

Posojil se je dalo gld. 450.—, vrnilo pa se ni nič in je stanje gld. 13.020.—.

Članov ima posojilnica 76.

Hranilnica in posojilnica v Metliki imela je v mesecu septembru:

prejemkov gld. 3.652-74
in izdatkov » 3.458-84

toraj denarnega prometa gld. 7.111-58

Hranilnih vlog se je v tem času vložilo gl. 3048.—, vzdignilo pa gl. 2655.—.

Posojil se je dalo gld. 630.—, vrnilo pa se je gld. 440.—.

Članov ima posojilnica 219.

Iz Št. Petra pri Gorici. Na podlagi soglasnega sklepa izrednega občnega zbora, katerega je imela »Hranilnica in posojilnica v Št. Petru pri Gorici« v nedeljo dne 16. t. m. pošiljamo vdano odboru »Gospodarske zveze« v Ljubljani izjavo priznanja za velike zasluge, katere si je slavnosti pridobil in si jih vedno pridobiva za naše primorske posojilnice. Z velikimi žrtvami jih neprestano podpira in se bori za njih obstoj in procvit tako odločno in krepko v povzdigo narodnega gospodarstva.

In ko so primorske posojilnice najhuje napadali, je bil zopet slavni odbor »Gospodarske zveze« koj na nogah, da je odbil pogubni naval s pravim kopjem in v pravem trenutku.

Izražujoč v zmislu zgornjega sklepa iskreno zahvalo za požrtvovalno in vspešno podporo ključemo iz srca: »Bog povrni« in pa le tako naprej z združenimi močmi!

Hranilnica in posojilnica v Št. Petru pri Gorici, dne 26. oktobra 1898.

predsednik: tajnik:

Andrej Blažica l. r. France Černi l. r.

odborniki:

I. Blažica l. r. A. Bizjak l. r.

A. Merlak l. r.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 27. oktobra. (Državni zbor.) Posl. dr. Lecher je predlagal, da se otvori ob odgovoru pravosodnega ministra glede nerednosti pri avstrijski orožarnici razprava, a zbornica je ta predlog odklonila. Načelnik te orožarnice je baje poklical dr. Lecherja zaradi njegovih napadov na ta zavod na dvoboj, a Lecher poziva ni vsprejel. — Poslanec Wolf je pri volitvi v državni sodni dvor dejal, da se te vrste volitve zelo malomarno izvršujejo, da dobe poslanci na listkih že napisane kandidate, pri katerih določiti se pa ozira le na večje klube. On predlaga, da se seja za dve uri pretrga, da bo tudi zast. manjših klubov mogoče o tem se z drugimi dogovarjati. Predsednik pravi, da tega predloga ne more dati na glasovanje, ker je proti pravilniku. Wolf se prička s predsednikom ter mu pravi: Vi ste nesramen človek. (Velika ogorčenost po vsej zbornici.) Wolf gre potem na svoje mesto, sreča na potu slugo z volilno urno, strga mu jo z rok in vrže na tla. — Splošna nevolja mej poslanci. Klici: No ta je lep Nemeč! Nemška olika! Sram ga bilo! Potem se je otvorila razprava o Thunovem odgovoru na Gregorigovo interpelacijo glede

kužne nevarnosti. Gregorig zabavlja v dolgem govoru proti judovskim zdravnikom, katerih vse mrgoli, večina teh zdravnikov dela po laboratorijih, raztelesuje trupla, toda le ljudij, ne pa trupla židov. Tudi nesreče, da se je na Dunaj zanesla kuga, so krivi židovski zdravniki. Govori se, da so ti zdravniki vrgli v kanal črevesa Barischeva. Židovskim zdravnikom zdravstvo ni znanost, ampak kupčija, jeden najhujših takih špekulantov je dr. Notnagel, kateri zasluži, da ga odstranijo.

Dunaj, 27. oktobra. Obstrukciji grozi nova nevarnost. Poslanca dr. Lemisch in dr. Sylvester, člana nemške ljudske stranke, sta izročila vodstvu stranke predlog, s katerim nujno zahtevata, da vodstvo nemudoma skliče klub nemške ljudske stranke v sejo, v kateri naj se klub posvetuje o izstopu njegovih zastopnikov iz načelstva združene opozicije in iz nje izvrševalnega odbora. Povod temu koraku je izstop dr. Bärenreutherja iz tega kluba in pa glasovanje v nagodbemem odseku, kjer so zastopniki liberalnega veleposestva in Mauthnerjeve zveze glasovali z desničskimi poslanci za prehod v podrobno razpravo. — Nemške ljudske stranke in liberalne stranke vodstvu sta imeli danes skupno posvetovanje.

Dunaj, 27. oktobra. Katoliška ljudska stranka je imela sejo, katere se je tudi udeležil baron Dipauli. Klub je sklenil to-le resolucijo: Klub se bo trudil za kulturni napredek svojega naroda in za veličino države ter bo v ta namen vse verske, politične in narodne zadeve presojeval neodvisno od vlade.

Dunaj, 27. oktobra. V seji permanentnega odseka se je vzelo na znanje sporočilo, da so bili desinficirani vsi prostori, v katerih je bivala kaka za kugo obolela oseba.

Dunaj, 27. oktobra. Odposlanstvo poštnih in brzojavnih manipulantinj je bilo vsprejeto pri finančnem in trgovinskem ministru. Izročilo je prošnjo s 3000 podpisi za vravnavo plače. Zagotovilo se jim je od ministrov, da se bo storilo zanje, kar bo mogoče.

Dunaj, 27. oktobra. Strežajka Pecha se počuti še vedno zelo slabo in ni nikake nade, da bi okrevala, strežajka Göschl je bila večeraj previdena. Tudi sestra Willfrieda se počuti slabo.

Madrid, 27. oktobra. Poroča se, da španska mirovna komisija v Parizu ni dosegla nikakega vspeha.

Pariz, 27. oktobra. V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da prevzame Delcasse vodstvo zunanjega ministerstva.

Pariz, 27. oktobra. Ministri so se večeraj korporativno podali k predsedniku Faure ter mu naznanili svoj odstop. Naslednik Brissonov bo najbrže Ribot ali Freycinet. Prihodnja seja poslanske zbornice se vrši 7. novembra. Ribot bo sestavil republikansko koncentracijsko ministerstvo.

Pariz, 27. oktobra. Pri kasacijskem sodišču se vrši danes razprava o Dreyfusovi aferi. Prisotni so vsi antisemitski in nacijski poslanci.

Bruselj, 27. oktobra. Viktor Napoleon je vsprejel nad sto odličnih somišljenikov ter se pripravlja na pot v Pariz. »Reforme« pravi, da nekaj resnega namerava ta naskakovalec na prestol Francoske.

Kandija, 27. oktobra. Včeraj so se v najlepšem redu vkrcali turški vojaki. Ostalo jih je na otoku še 400 mož, ki odrinejo v kratkem. Stražo oskrbujejo angleški vojaki.

Uznanje se:

V bolnišnici:

24. oktobra. Avgust Miklič, delavec sin, 4 leta, davica.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Data	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
26	9 zvečer	741.8	13.6	sl. jzah.	jasno	
27	7. zjutraj	742.2	6.1	sl. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	741.1	12.0	sl. jug	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 12.6°, za 4.1° nad normalom

Tržne cene v Ljubljani

dné 26. oktobra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	9 50	Špeh povojen, kgr.	71
Rež,	7 50	Surovo maslo,	90
Ječmen,	7	Jajce, jedno	3
Oves,	6 30	Mleko, liter	8
Ajda,	10	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7 50	Telečje	62
Koruza,	6 40	Svinjsko	68
Krompir,	2 70	Kostrunovo	86
Leča,	12	Piščanec	45
Grah,	10	Golob	15
Fižol,	10	Seno, m. stot.	1 78
Maslo, kgr.	1	Slama,	1 50
Mast,	75	Drva trda, 4 kub. m.	7
Špeh svež,	68	„ mehka, 4 „	5 20

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporočam podpisani

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporočam podpisani

soje lepe izdelke cerkvenih posod in orodja.

Ze izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: več monštranc, kelihov, svečnikov, kandelabrov, lestencev itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebrjenje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franco.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srebrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

302 20-14

Tovarni načelnik

zmožen nemškega in slovenskega jezika, se sprejme takoj.

Ponudbe pod „načelnik“ na upravništvo „Slovenca“.

746 2-2

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporočam prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje

cerkvene posode in orodja.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrji v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Prečast. p. n. naročevalec si obroke sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto.

Koledar katol. tisk. društva

za leto 1899,

namenjen zlasti slovenski duhovščini, obsega tudi „imenik učencev“ za več ko 400 šolarjev. — Neudom stane krasno vezan gl. 1-20.

IVAN KREGAR

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta 8, poleg Alojzijevišča

priporočam se prečast. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje

monštranc, ciborijev, kelihov, tabernakljev, svečnikov, lestencev, križev ua.

764 51

iz najboljših kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

Sode prodaja

različne, majhne in velike, stare in nove

J. Buggenig,

sodarski mojster,

751 3-1

Cesta na Rudolfov kolodvor v Ljubljani.

Valentin Accetto,

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporočam slav. občinstvu, prečast. duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne 588 17

opeko vseh vrst.

Koverta s firmo

vizitnice in

trgovske račune

priporočam

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

Prodaja vina.

Kletarsko društvo v Ormoži, vpisana zadruga z omejeno zavezo, naznanja, da ima

letošnjega vina prek 600 hektolitrov

iz najimnitnejših vrhov ormoških goric na prodajo. — Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri gosp. načelniku Francu Hanželiču na Hardeku, ali pri blagajniku g. Alojziju Miklu v Ormoži; ondi se tudi na pismena prašanja odgovarja.

750 5-1

Prva največja kranjska tvrdka.

Od 1. novembra nadalje:

Dunajska cesta št. 6,

poleg lekarne Piccoli.

Ilustrovane cenike pošiljam na zahtevanje brezplačno.

Fran Primožič,

jermenar in sedlar

Sv. Petra cesta 34

Ljubljana,

priporočam se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v vsakoršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo in ježo itd. — Izdelovanje jermenov za stroje, mlina in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

471 50-32

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Pozor!

Premog 50 klgr. samo 50 kr.!

Čast mi je slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da začeni z dnem 24. t. m. prodajam

trboveljski premog

50 klgr. samo 50 kr.

Prodaja se v plombovanih vrečah.

Naročila se sprejemajo na Radeckega cesti (Kravja dolina) šte. 3.

Priporočam se v obilno naročilo. — Z odličnim spoštovanjem

749 4-4

Josip Turk ml.

Dunajska borza.

Dné 27. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 > 45 >
Avstrijska zlata renta 4%	119 > 65 >
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 > 10 >
Ogerska zlata renta 4%	119 > 25 >
Ogerska krona renta 4%, 200	97 > 50 >
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	916 > — >
Kreditne delnice, 160 gld.	352 > 40 >
London vista	120 > 70 >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 > 87 1/2 >
20 mark	11 > 77 >
20 frankov (napoleonador)	9 > 54 1/2 >
Italijanski bankovci	43 > 55 >
C. kr. cekini	5 > 63 >

Dné 26. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 > 50 >
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 > 50 >
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 > 40 >
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 > — >
Dunavske vravnjavne srečke 5%	130 > 50 >
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	108 > — >
Posojilo goriškega mesta	112 > — >
4% kranjsko deželno posojilo	98 > 50 >
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98 > 10 >
Priporočne obveznice državne železnice	— > — >
južne železnice 3%	178 > 50 >
južne železnice 5%	126 > 70 >
dolenjskih železnic 4%	99 > 50 >

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 > — >
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 > — >
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 > — >
Salmove srečke, 40 gld.	82 > — >
St. Genois srečke, 40 gld.	80 > 20 >
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 > — >
Ljubljanske srečke	22 > 50 >
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 > 25 >
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl.-st. v. 3437	3437 > 50 >
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	407 > — >
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	68 > 75 >
Splošna avstrijska stavbinska družba	113 > — >
Montanska družba avstr. plan.	171 > 80 >
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	170 > — >
Papirnih rubljev 100	127 > 37 >

S 1. oktobrom se prične novo letoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo zrebanja tu in inozemskih loterijskih efektov, izkaz vseh izrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamke vseh izrebanih srečk.

Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštnih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.